

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorvm Libri Tres

Liber Secvndvs, Siue Exempla, In Septem Capitalivm Vitiorvm
Detestationem, Per Qvadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 28. Varij iræ motus etiam probioribus infesti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](#)

Ad hunc modum ira, à diabolo orta, crescit in homine, vt rationem excæctet, voluntatem præcipitet, consulentes non audiat, nemini, nec Deo, nec ipsi irascenti parcat. Et clemens foret, si in corpus tantum sœuiret; nunc in ipsam quoque animam est truculenta. Nec debent sibi blandiri, qui se non interemerunt irascentes. Siquidem & sanctorum hominum animas hic affectus subinde quatit. Etsi enim illæ tam plumbeas iras non habeant, vt illis semper in Infernum mergantur, grauantur tamen sæpe usque ad Purgatoriū. Quàm pauci enim primos statim impatientiæ motus, comprimunt? Quàm rari iram non fouent recordatione iniuriarum? Quàm proclives sumus ad dicta, vel facta aliorum non excusanda, sed deterrimus interpretanda? Quàm citò turbamur? Quàm parum ferre possumus? Quàm leuibus rebus offendimur? Quàm subito exclamamus, sicut podagrī, qui, etiam cum non tanguntur, solent vociferari, ne tangantur ab ijs qui lecto propinquant? Quàm ægrè animū applicamus ad ea cogitanda, quibus iræ igniculi extinguntur potius, quàm sufflaminantur? Quidam penè omnibus rebus offenduntur, ob rem nauci se sinunt ab alienari; exacerbari voluntatem; imminent amorem & bonam de altero existimationem amaritudine infici. Quidam aiunt, se non odiſſe alterum, sed tantum non libenter aspicere, non libenter colloqui, nō libenter de eo aliquid audire. Quàm expeditus est in multis impetus vindicandi? & malum pro malo reponendi? occasione data, laudes eius tacendi? næuos vulgandi? à bono impediendi? ignominiam, aut pœnas optandi? tristandi de eius prosperis, lætandi de malis? &, si de eo honorificatio injiciatur, aliò sermonem deriuandi? contrahendi frontem, & auersum animum rugis ostendendi? aut toruē intuendi? Ne dicam, super eum expuendi? præ indignatione non respondendi? aut respondendi aculeatè? minitandi? conquerendi? obiurgandi? acerbè, ironicè, contumeliosè, cum execratione appellandi? extorquendi, quis hoc vel illud dixerit? quin & percutiendi? manu pedueō protrudendi? vexandi? detrahendi? diffamandi? discordias spargendi? Hæc qui agit, nonne odit? At *omnis, qui odit fratrem suum, homicida est.* Et scitis, quoniam *omnis homicida non habet vitam aeternam in semetipso manentem.* Quare & animam suam occidit, cuius vita in gratia Dei consistit. *Quin & in proprium quoque corpus*

XXVIII.
VARII IRAE
MOTVS ETIAM
PROBIRIBVS
INFESTI.

1, Ioan. 3, 13;

sæuit, quod neque dormire, neque quiescere potest, neque cibus ei sapit, ut in Aman est videre; denique etiam paulatim contabescit. Nonne hoc est seipsum & occidere, & perdere in gehennam? Si ergo indignamur illi, qui alterum ita oderat, ut animam cum corpore in exitium mittendi inuenerit rationem, cur non potius nobis ipsis irascimur, quod irascamur; &, velut cuneo cuneum, ita iraschta justaque iram iniustum & perniciosa pellimus? Sic ergo irascimini, & nolite peccare. Sic discite cum omnibus pacem habere. Beatus, cui post mortem Mundus epitaphium ponere potest, quale Romæ positum refert Appianus: Q. CAVIVS SEVERVS RVTILIAE PRIMITIVÆ CONIVGI SVÆ DVLCISSIMÆ, CVM QVA VIXIT, ANNIS XX. SINE BILE: aut quale, in agro Nemausensi cernitur: D. M. S. SYLVIVS PATERNVS VXORI RARISS. EXEMPLI. CVM QVA VIXIT ANNIS XXXII. SINE VLLA ANIMI LÆSVRA E. S. V. P. Itaque homini alias etiam religioso, sed impatientiæ motibus non satis imperanti dici potest,

Appian. in
Antiquitati-
bus.

Ouid. epist. 3.
Heroid.

Vince animos, iramq; tuam, qui cetera vincis.

C A P V T VII.

A C E D I E N A T V R A , D A M N A , R E M E D I A , I N S T V D I O S O I V V E N E , O S T E N S A .

P A R S P R I M A .

I.
ACEDIA QVID,
ET QVAM PE-
RICVLOSV
SIT VITIVM?

S. Thom. 2.2.
q. 35. a. 2.

GAUDIVM, nobilissimus charitatis fructus, vel de bono Dei, vel de bono proximi, in nobis oritur; atque idcirco geminum est. Vtrique tristitia quedam opponitur. Illa, tristitia, quæ aduersatur gaudio ob bonum diuinum nato, acedia, seu tristitia de bono diuino; quæ autem est contra gaudium è bono proximi profectum, inuidia appellatur. Qua de causa D. Thomas censuit, prius de *Acedia*, quam de *Inuidia* tractandum. Alij tamen in ultimum *Acediam* locum relegant, non quod sit minimum vitiorum (siquidem charitati virtutum omnium reginæ, & quidem magis, quam *Inuidia* opponitur, quod pauci expendunt) sed quod in vitijs ordo nullam indicet dignitatem. Et decet *Acediam* ultimus locus,